

از منقار دکتر طاعون تا پوزخند جوکر

ماسک دکتر طاعون با منقار بلند و کشیده‌اش که در قرن هفدهم توسط پزشکان به امید محافظت از خود در برابر طاعون سیاه پوشیده شد یکی از تصاویر بصری ماندگار آن زمان شد به‌عنوان استعاره‌ای از بی‌چهره بودن مرگ. مثال دیگر از ماسک‌های معروف دوران معاصر، بلک ماسک‌ها یا ماسک‌های سیاه کتاب‌های کمیک کمپانی دی سی کامیکس هستند که ریشه در ماسک‌های ابداع شده در تئاتر یونان باستان دارند. در تئاتر یونان باستان بازیگران روی چهره خود صورتک‌های چهره‌های غمگین، عصبانی یا شاد می‌گذاشتند تا مخاطبان بتوانند حالات چهره آنها را از دور ببینند؛ در سینمای معاصر نیز مصداق‌هایی از ماسک‌های استعاری را داریم یادتان هست حتماً جوکر را که پوزخندی رنگ آمیزی شده را به‌عنوان یک حالت به سخره گرفته شده روی صورتش نقاشی می‌کرد تا شخصیت و احساس واقعی‌اش را زیر این تصویر پنهان کند.

هرچه از اعماق تاریخ به زمان حال نزدیک می‌شویم شاهد دگرگونی در کاربردهای ماسک و تولید معانی فرهنگی جدیدی توسط استفاده‌کنندگان ماسک‌ها هستیم. ماسک دکتر طاعون را دیده‌اید؟ ماجرا از این قرار است که در سال ۱۶۱۹ همزمان با اوج بیماری کشنده طاعون، در فرانسه لباسی با الگوگیری از لباس رایج مردم روستایی اروپا در آن زمان طراحی شد که همراه ماسکی بود به‌شکل سر کلاغ که منقارش را با گیاهانی خوشبو چون نعنا و کافور پر می‌کردند تا بوی بد اجساد را قابل تحمل کند؛ از سویی، فکر می‌کردند ظاهری ترسناک می‌تواند ارواح شیطانی را از اطراف پزشک و بیمارانش دور کند. مردم وقتی این لباس و ماسک را می‌پوشیدند یک عصا هم به دست می‌گرفتند که همزاد عصای توبه کشیشان بود، چرا که باز عقیده داشتند طاعون عذابی است که خداوند بر بندگان نافرمانش نازل کرده است! همین

باید مدال شیفتگی طولانی مدت به مد ماسک را به زمان الیزابت اول و محبوبیت ویزاردها (Visards) اعطا کرد. این ماسک‌ها که کاغذهای فشرده‌شده با ابریشم بودند و رویه بیرونی آن را مخملی سیاه می‌پوشاند تا سال‌ها نه تنها نمادی از تشخیص و اشرافیت بود بلکه برای محافظت از پوست زنان در مقابل نور و آلودگی‌ها به کار می‌رفت.

بی‌جای بر نمایش قدرت و مدیریت بی‌مبالا و وضعیت پیچیده کرونا و تمسخر جدی بودن آن. به‌مانند که در برخی از کشورها در حمایت از این ایده نظاهرات ضد ماسک هم به راه افتاد.

رهبران چین اما به طور فعال آنچه را که دیپلماسی ماسک نامیده می‌شود با جدیت دنبال کردند. این بخشی از استراتژی استفاده از قدرت نرم از طریق نمایش حسن نیت برای تثبیت خود به‌عنوان رهبر بهداشت جهانی است. چین برای رفع اضطراب غرب حتی ماسک به متحدان اروپایی ارسال می‌کند تا حال به‌عنوان کانون اصلی شکست کرونا، تصویر منفی ایجاد شده به خاطر اینکه مبدأ بیماری کروناست را تا حدی تغییر دهد. اینها تنها بخشی از سیاست جهانی است که پیرامون ماسک در حال شکل‌گیری است و به نظر می‌رسد خبر از تحولات سیاسی بزرگتر می‌دهد.

منابع: وب‌سایت اینونتیا و وب‌سایت نیویورک تایمز

اصرار برای تغییر چهره یکی از اولین چیزهایی است که همه فرهنگ‌ها در جهان آن را تجربه کرده‌اند. از قاره آفریقا گرفته تا جوامع اینوئیت (اسکیموهای کانادا و گرینلند) تا قبایل ساکن در جزایر اقیانوسیه، مردم باستان از موادی مانند گل، چوب، استخوان، پر و فلزات برای ساختن ماسک‌های صورت استفاده می‌کردند تا در مراسم و مناسک‌هایی خاص بتوانند با استفاده از آن‌ها، خدای باران را راضی به باریدن کنند یا مردگان را با احترام بیشتری تا آرامگاه بدرقه کنند.

جوامع اینوئیت (اسکیموهای کانادا و گرینلند) تا قبایل ساکن در جزایر اقیانوسیه، مردم باستان از موادی مانند گل، چوب، استخوان، پر و فلزات برای ساختن ماسک‌های صورت استفاده می‌کردند تا در مراسم و مناسک خاص بتوانند با استفاده از آنها خدای باران را راضی به باریدن کنند یا مردگان را با احترام بیشتری تا آرامگاه بدرقه کنند. علاوه بر این باید مدال شیفتگی طولانی مدت به مد ماسک را به زمان الیزابت اول و محبوبیت ویزاردها (Visards) اعطا کرد. این ماسک‌ها که کاغذهای فشرده‌شده با ابریشم بودند و رویه بیرونی آن را مخملی سیاه می‌پوشاند تا سال‌ها نه تنها نمادی از تشخیص و اشرافیت بود بلکه برای محافظت از پوست زنان در مقابل نور و آلودگی‌ها به کار می‌رفت.

دیپلماسی ماسک: ماسک به مثابه امر سیاسی

اگر بحران ویرس کرونا یک نماد و نشانه داشته باشد قطعاً آن ماسک صورت خواهد بود. یک اتفاق غیرمعمول در